

ljudovlade. Pri tem mu je tudi pomagala kraljica-mati. Prepis tega popisa se namerava poslati celemu svetu. Na Portugalskem nameravajo razširiti kraljev popis revolucije po letakih, ker so prepričani, da ga listi ne bodo objavili.

Dne 16. t. m. sta kralj Manuel in kraljica-vdova Amalija iz Gibraltara odpotovala na Angleško v Mesto Portsmouth, kraljica mati Marija Pia pa v Italijo. Kralj Manuel je pri slovesu glasno jokal. Ko je stopil kralj Manuel na ladjo, je zaplapolala na isti portugalska zastava. Ob obrežju postavljeni vojaki so izkazali kralju vojaške časti, vojaška godba je svirala portugalsko kraljevsko himno, tudi italijanska križarica je izkazala kralju čast.

Štajerski deželni zbor.

Zadnji teden so se zopet vršila pogajanja v svrhu, da bi mogel deželni zbor delovati. Kakšna ljubezen vlada še v nemških in vladnih krogih nasproti Slovincem, je razvidno iz dejstva, da so Nemci in vlada izključili iz pogajanj vsako gospodarsko vprašanje. S tem je tudi dovolj dokazano, koliko so vredna očitavanja naših nasprotnikov, najsi bodo štajercijanci, liberalci ali slogaši, da je obstrukcija kriva, ker se za Spodnji Štajer v gospodarskem oziru nič ne stori. Ravno nasprotno, obstrukcija je nastala in traja naprej, ker je nemška večina vedno zanemarljiva naše kraje glede najvažnejših in najpotrebnejših gospodarskih vprašanj, kakor so regulacije, ceste, vinogradi itd.

Vlada je predložila le Slovincem in Nemcem nekaj posredovalni predlog glede deželnega šolskega sveta. V predlogu je zadržano, da bi se število sedanjih udov deželnega šolskega sveta pomnožilo za 1 Slovence in za 3 Nemce. S tem pa bi bilo stališče Slovencev v deželnem šolskem svetu le poslabšano, kajti število nemških glasov proti glasom vladnih zastopnikov bi imelo vedno večino in bi vladni zastopniki ne mogli pomagati Slovincem, če bi tudi hoteli. Najzanimivejše na celi stvari pa je, da Nemci tudi tega predloga niso hoteli sprejeti, ker so proti temu, da bi prišel kak Slovenec v deželni šolski svet. Zagrizenost torej še ni odnehala. Samoumevno, da vsled tega tudi slovenski poslanci, ki so se posvetovali dne 14. oktobra v Mariboru, niso mogli nič drugega skleniti, nego da so potrdili, da deželni zbor vsled nemške nestrpnosti še vedno ne more priti do rednega delovanja.

Nemci bi radi, da bi pustili slovenski poslanci deželni zbor vsaj tako dolgo delovati, da se nalozijo ljudstvu novi davki in se poplačajo strašni dolgovi, ki jih je povzročilo slabo nemško gospodarstvo. Za davke in plačevanje dolgov pa slovenski poslanci niso izvoljeni.

Politični ogled.

— Na Dunaju zborujejo avstrijski in ogrski delegati, ki imajo pravico, dovoliti ali ne dovoliti denar, ki se izdaja za skupno vojaštvo, za mornarico, za Bosno in Hercegovino ter za zastopstvo Avstro-Ogrske v drugih državah. Nemški poslanci so zelo zadovoljni, da tako krepko drži zveza z nemško državo, ker ta podpira tudi nemško nadvlado v Avstriji. Slovanski poslanci pa so ravno ta upliv iz rajha grajali, bili so tudi nezadovoljni, kako grdo ravna nemška država z našimi izseljenci in pa z brati Poljaki. Le eden slovanski poslanec se je našel, ki se je izrekel s pohvalo za sedanjo našo politiko proti Nemčiji.

ročilu nekdanj Arimateja, domovina Jožefa Arimatejskega, ki je pokopal Gospoda.

Kmalu potem doseže železnica jeruzalemsko vožnjo čez ter zavoji v močvirno in nezdravo ravnino, ki je bila pa seveda sedaj v poletni suši suha. Potem se dolina bolj in bolj zožuje, a železniška proga bolj in bolj vzdiguje ter obrača proti vzhodu. Kmalu smo med skalnatim golim gorovjem, kakor je naš Kras. Le tu in tam se vidijo smokve, vinska trta in majhni vrtovi. Na neki postaji — imena se več ne spominjam — nas je nekaj presenetilo, da bi od začudenja padli lahko na hrbet, če ne bi sedeli v kupejih. Vlak je stal na postaji in rjavi Arabčič je ponujal grozdje ter popolnoma razločno klical slovenski: Kupite grozdje! Še danes mi je žal, da je bil fantič predaleč od našega kupeja in vlak se je kmalu pomaknil, da bi mu dal kaj skupiti in poizvedel, kje je vlovil tiste slovenske besede. Uradniki pri železnici so večinoma kristjani, ker je železnica last neke francoske družbe. Vedeli so povsod, da pridejo avstrijski romarji, mogoče je bil na tisti postaji kak Slovan, ker je zlasti Dalmatincev veliko raztresenih po Palestini. Ker smo se vozili mi z drugim vlakom, so morda že romarji prvega vlaka izdali, kakšen jezik govorimo in ga radi slišimo. Prav dobro so nam djale tiste kratke slovenske besede, saj pri nas, na naših velesvetovnih kolodvorih Pragersko, Ptuj itd., ne slišiš slovenske besede in je skoraj ne smeš izgovoriti, če hočeš, da te nemški divjaki ne pretepejo!

Po mnogoterih ovinkih se naposled dolina pred nami nekoliko odpre, nestrpnost smo pogledovali na uro, in sedaj je bil čas, da mora biti blizu Jeruzalem. Bilo je malo pred 5. uro. Kakor žabe iz mlake, smo tiščali glave skozi okna. Ko smo zagledali neko veliko poslopje — bila je neka ruska cerkev — smo vzkliznili: Jeruzalem! Kmalu nato nas je pozdravil Si-

namreč naš dr. Ploj. Vse nemško časopisje ga hvali zaradi tega govora. Češki poslanec dr. Kramar pa mu je očital, da je to hofratska vladna politika in da zavida Nemce, ker nimajo med seboj moča, ki bi tako govoril o slovenski stvari, kakor je Ploj o nemški. Tudi češki listi napadajo Ploja zaradi njegovega vladnega nemškega stališča. Celo glasilo slovenskih mladoliberalcev ni zadovoljno s Plojem. Tako daleč še pač ni nobeden slovenski poslanec zabredel, da bi se javno laskal našim nemškim sovražnikom. Sedaj bo tudi „Štajerc“ s Plojem zadovoljen.

— Na Hrvaškem se vršijo nove volitve za sabor dne 28. oktobra. Mažaronski ban Tomašič gre s svojo stranko v volilni boj. Opozicionálni Hrvati pa se delijo v kmečko stranko, katero vodi Radič; v liberalno hrvaško zjedinjeno samostalno stranko, katero vodi Tuškan, v krščansko-socialno stranko prava, katero vodi Horvat, ter v starčevičiansko stranko, katero vodi dr. Mile Starčević. Težko je reči, kdo bo močnejši, ali vlada ali opozicija. Gotovo bo delala vlada z vsemi sredstvi, da si pribori večino.

— Srbski kraljevič Aleksander je nevarno obolet na tifusu. Nakopal si ga je pri letošnjih manevrih. Zdravniki trdijo, da je Aleksandrovo stanje zelo nevarno, da pa ozdravljenje še vendar ni izključeno. Ako bi Aleksander umrl, postal bi zopet princ Jurij kraljevič, ker kralj Peter nima več sinov. Tudi princ Jurij je baje bolan. Kralja Petra kruto zasleduje usoda.

— Svobodomiselci prirejajo po vseh državah shode za umorjenega španskega anarhista Ferrerja. Dogodki na Francoskem in sedaj na Portugalskem jim ne dajo miru, zato se trudijo, da bi po vseh državah vskliko seme revolucije. Nikdar še niso delali svobodomiselci tako pridno kot sedaj, da razširijo svoje prekucijske nauke med ljudstvom. Boj proti oltarjem in proti prestolom se je začel z besno marljivostjo na vsej fronti. Zato morajo tudi katoličani pridno izvrševati svojo nalogo, moliti in organizirati. Lastno pridno delo bo Bog blagoslovil, da se nam ne bo treba ničesar bati.

— Na Francoskem, kjer je izbruhnil velik štrajk železničarjev, se je vršil zanimiv boj sedanje vlade proti štrajkujočim železničarjem. Sedanji ministrski predsednik Briand, ki je nekdanj vodil sam enak štrajk in zanj hujskal po listih, je sedaj skrajno nasilen in nastopa surovo proti štrajkujočim. Socialni demokratje se torej razločujejo, kadar so na vladnem krmilu in kadar še niso nič več, nego navadni delavci, njihovi nazori se spreminjajo po njihovem plačilu. Vsled nasilnega postopanja vlade je začelo število štrajkujočih pojemati. Na marsikaterih progah se je upeljal zopet reden promet.

Razne novice.

Iz sodne službe. K deželni sodniji v Gradcu sta prestavljena deželno sodna svetnika dr. Fr. Glas v Ptuju in dr. Emil Pregarl-Grundeler pl. Grünbach v Radgoni. Za predstojnika okrajne sodnije v Radgoni je imenovan dr. Artzt-Ruiz, dosedaj namestnik državnega pravdnika v Ljubnem na Gornjem Štajerskem.

Iz železniške službe. Prestavljeni so: Karl Hanzetič, adjunkt v Gradcu, kot postajenač. v Hoče; Anton Lorber, prometni kontrolor v Gradcu, v Maribor, glavni kolodvor; Bertold Rotter, uradniški aspirant v Judendorfu; Ribnico-Brezno; Franc Thörner, asistent v Spielfeldu, v Maribor; Adalbert Gleindek, začasni aspirant v Ernovžu, v Maribor; Janez Zorko, uradniški aspirant na Vidmu, v Sevnico; Jo-

jon in Oljska gora. Se nekaj minut, in vlak je obstal, bili smo v Jeruzalemu, na cilju našega potovanja. Na kolodvoru nas je bilo kakor listfa in trave, turške oblasti nam niso delale prav nikakšnih sitnob, hitro smo se postavili v vrsto, in začel se je naš slovesni vohod v Jeruzalem. Romarji so se razvrstili po skupinah, vsaka s svojim romarskim križem, samo duhovniki smo šli s škofom skupaj po priliki v sredini za kipom Materice božje. Na čelu procesije je nosil romarsko Marijino zastavo štajerski rojak Jos. Lipša od Sv. Križa na Murškem polju, njemu ob strani dva havaza, to je vojaško opremljena turška čuvaja. V nekoliko razdalji so nesli zastavo Marijine družbe iz Trsta, kip Marijin so nesli 4 mladeniči. Iz Sijonske gore, ki stoji nasproti kolodvoru, so krasno zapeli zvonovi nam v pozdrav, naš sprevod se je pomaknil, in iz več kakor 500 grl je zadonela resnobna pesem slovenska o trpljenju Kristusovem: „Daj mi, Jezus, da žalujem — Smrt, trpljenje objokujem“ itd. Videl sem že marsikateri slavnostni sprevod doma in na tujem, ampak naš slavnostni vohod v Jeruzalem prekaša vse. Nismo šli v Jeruzalem s cimbalami, trobentami in bobni, ampak naš počasni korak, milozvočno petje, ta resnoba, polna čustev in miline, se ne da popisati. Naše petje in resnobno obnašanje je napravilo na Jeruzaleščane najboljše vtisek. Ob cesti so stali tu in tam grški in armenski, pa tudi ruski duhovniki, kso morda razumeli naše petje. Gledali so nas z vidnim zanimanjem. Nihče nam ni delal nadleže zaradi slovenskega petja in slovenske trobinice, kakor se godi to v naši domovini, kjer plačujemo davek in smo ravnopravni državljani!

Skozi jalska vrata smo stopili v Jeruzalem, in naša pot je bila naravnost k sv. grobu.

(Dolge prihodnje.)

žel Cugmus, uradniški aspirant v Račah, k Sv. Michaelu; Mat. Svagel, adjunkt v Celju, v Lavis; Janez Stan., asistent v Frohnleutenu, v Celje; Rihard Slama, uradniški aspirant v Rimskih toplicah, v Langenwang. Službi sta se odpovedala: Mihael Pinter, asistent na Grobelnem, in Franc Stricelj, uradniški aspirant v Poljčanah.

* **Štajerski dež. zbor.** Ko so se Krivošnjani v Dalmaciji dvignili proti Avstriji, zbijal je „Brencelj“ tudi o njem svoje šale. Kolikor se še spominjam, odgovoril je na vprašanje „Kdo je kriv, da traja ta vstaja tako dolgo?“, približno tako-le: Krivi so Krivošnjani. O naši generali so sedeli cele dni skupaj in so določili tako lep „Kriegsplan“, da bi bili v enem dnevu vsi Krivošnjani na tleh. Pa ti presneti Krivošnjani se nočejo tega Kriegsplanu držati. Ako jih je hotel naš general prijeti tu ali tam, potem so se mu gotovo pomaknili drugam. Tako hudobni so in delajo proti Kriegsplanu, da še prijemajo naše vojake za hrbtom. Hudobni se držijo samo po svojih visokih gorah, v dolino pa nočejo priti, kjer bi jih naši tako lahko natočili. Glejte, take trde in hudobne buče so ti Krivošnjani. Zato pa so oni krivi vse te nesreče, ki bo prista nad nas in naše cesarstvo. — Na to šalo, pravim, se spominjam, ko berem, kar pišejo nemški časnikarji o slovenski obstrukciji. Da ne more delovati deželni zbor, tega so krivi ti neumni Slovinci, ki nočejo pustiti, da bi jih pohrustali Nemci. O kako lep „Kriegsplan“ so si izmislili Nemci, pa ti „zatrancani“ Slovinci — ne grejo na lim. „Die windische Dickköpfigkeit hat wieder gesiegt“, tako pravi novi štajerski kmečki list: „Illustrierter Haus- und Bauernfreund“. Kdo se ne smeji tem neumnostim!

* **Ivan Hribar**, bivši ljubljanski župan, je odložil predsedništvo napredne stranke v Ljubljani.

* **Pomnožitev orožništva.** Domobranksko ministrstvo namerava pomnožiti orožništvo, posebno v južnih krajih države. To bo zopet občutno breme za dežele, ker morajo skrbeti za stanovanja orožnikom.

* **Povišanje števila novincev** za vojno mornarico se poviša za letos na 11.060 mož. V teku štirih let se misli povišati to število na 14.000.

* **Zadružna šola.** Dne 1. novembra se otvori zopet zadružna šola v Ljubljani. To bo že v tretje, da se zberejo na tej šoli kmečki mladeniči, sinovi posestnikov in tajniki zadrug. Proučiti hočejo zadružništvo, da bodo mogli sodelovati pri zadrugah, hranilnicah in posojilnicah, hočejo pa tudi razširiti svoje obzorje, naučiti se trgovskega poslovanja, in sploh spopolniti svoje znanje. Zadružna šola se vrši samo po zimi, in sicer od 1. novembra do 30. aprila, ko posestnik lahko pogreša svojega sina. Stroški znašajo k večjemu 300 K, ker ni treba razum vpisnine, ki znaša 5 K, plačati nobene šolnine. Sprejme se vsak kmečki mladenič, ki je dovršil ljudsko šolo in je star najmanj 16 let. Prošnje, katerim je treba priložiti krstni list, šolsko izpustnico in 5 K vpisnine, je treba poslati na naslov: Ravnateljstvo Zadružne šole v Ljubljani.

* **Izgon avstrijskih eiganov** iz Italije. Splošno se sodi, da so zanesli eiganii kolero v južno Italijo. Vsled tega je sklenila laška vlada, izgnati iz svoje države vse one eiganie, ki nimajo laškega državljanstva. Umevno je pri tem, da bodo te čete skušale prestopiti avstrijsko mejo, pri čemur se kaj lahko zgodi, da zaneso kolero tudi v našo državo. Oblastva so spričo te nevarnosti odredila najstrožje nadzorovanje vseh onih eiganov, ki bi ali naravnost ali po ovinkih skušali priti v naše dežele, bodisi iz Laškega, bodisi iz Ogrskega in Hrvaškega. Brez pravih potnih izkazov se jim mora prihod v deželo brezobzirno zabraniti, obenem pa nemudoma obvestiti o teh pojavih pristojno višjo oblast.

Posledica nemških nasilstev pri otvoritvi Slov. doma v St. Ilju. Dne 14. t. mes. je bil obsojen pri mariborski okr. sodniji 16letni J. Hernet, ker je na dan otvoritve psoval mimo Südmarkhoda domov se vračajočega slovenskega trgovca / gospoda Šoštarica iz Maribora. Obsojen je bil na 12 ur zapora in mora plačati tudi oba zagovornika. Zahvalit naj se gre mladi Hernet protestantovskemu Mahnertu, če bo moral kašo pihati. Konečni vtis vse zadeve je lepa slika, ki jo mora imeti vsak o nemški „kulturi“ in „vzgoji“.

* **Narodnjaštvo pri liberalcih.** Ne samo enkrat, pogosto smo že pribili, da vse kričanje liberalcev o veliki ljubezni do slovenstva ni prav nič vredno. Včasih so se kazali liberalci na take opazke navidezno razžaljeni, še večkrat so pa očitaneje molče požrli in trbili svojo pesem po starem naprej. Za nas je bilo dosti, da jih je ljudstvo spoznalo in jim ni verjelo več, da bodo liberalci kdaj sami v svojih listih potrdili naša očitavanja nasproti liberalnim kolovodjem, na to odkrito povedano, niso mislili, a zgodilo se je drugače. Vsa greh mora dobiti svojo kazen. Dokler so bili liberalci edini, so hvalili drug drugega, četudi so se dobro medsebojno spoznali. Ko pa je prišlo sedaj na Kranjskem do razdora, počila je bomba, in danes ni v liberalnem časopisju brati drugega, kakor tako ostro medsebojno napadanje in očitaneje, da je v primeri s tem pisanjem bilo naše pisanje skrajno prizanesljivo. Stari liberalci so napovedali mladim liberalcem boj na nož, in danes je boj v listih že razvit. Očitajo si med seboj lažljivost, dobičkaželjnost, narodno izdajstvo in vse mogoče druge grehe. Bratci se poznajo med seboj.

* **Knjižnica S. K. S. Z.** v Mariboru. Knjige se izposojujejo le: Ob četrtkih od 4. do 5. ure popoldne, in ob nedeljah od 8. do 9. ure dopoldne.

Mariborski okraj.

* **Dež. odbornik Robič** je odpotoval in se vrne zopet dne 2. novembra v Gradec.

* **Istrski deželni zbor** je dne 18. t. m. vlada zaključila.

* **Državnozborna volitev** v Beli krajini na Kranjskem. Dne 18. t. m. so se vršile v okraju Novo mesto-Bela krajina dopolnilne državnozbornske volitve. Zmagal je kandidat S. L. S., Evgen Jarc, ki je dobil 5382 glasov. Kandidat liberalne stranke, Gangl, je dobil 1745 glasov. Zanimivo je, da je še celo v Novem mestu, ki je veljalo dosedaj za liberalno irdnjavo, dobil Jarc 146 proti 164 glasom, ki jih je dobil liberalce Gangl. Ta izid pomenja bližnji konec liberalizma v Novem mestu, za S. L. S. pa pomenja izid glasovanja v Novem mestu velik napredek.

* **Svoj odstop** od Zadrudne zveze v Celju je naznanila za ljutomersko in gornjeradgonsko posojilnico zdaj v ljutomerskem okraju že tudi posojilnica pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

* **C. kr. kmet. družba** je dovolila na predlog g. dež. odbornika Robiča ustanovitev podružnice za St. Lenart v Slov. gor. in okolico.

* **Kmetijska gospodinjstva šola** na Teharjih. Dne 25. t. m., to je prihodnji tork ob 11. uri se bo vršila na tej šoli javna skušnja, h kateri so povabljeni vsi njeni prijatelji. Sklep prvega šolskega leta bode v sredo, dne 26. vinotoka, a začetek drugega šolskega leta 3. novembra. Par prostorov je še praznih, oglasiti se je vsaj do 1. novembra.

* **Kmečki posl. Ploj**. Brinjevega hofrata so volili kmetje. V vnanjskem odseku avstrijske delegacije je pa gospod hofrat pozabil popolnoma na kmete, katerim edino se ima zahvaliti, da je sploh mogel postati delegat. V odseku se je zahtevalo namreč od raznih strani, naj se sklenejo z balkanskimi državami, osobito s Srbijo, take trgovinske pogodbe, da uvozi tuje živine v Avstrijo ne bo oviran. Da bi bilo to kmetom v velikansko škodo, ni treba posebej poudarjati. A brinjevi hofrat, ki je sicer širokoustno hvalil Nemce in klobasal o vseh mogočih stvarih, ni našel besedice, da bi zavrnil poskušnje na pad kmečkih sovražnikov na našo živinorejo. — Seve, za to ni imel višjega naloga ..... lep zastopnik kmetov!

* **Slaba vest**. Zaradi svojega govora v delegacijah, o katerem poročamo med političnim razgledom, je vendar tudi brinjevi hofrat dobil slabo vest, in zato je dne 16. oktobra v delegacijah zopet povzel besedo. „Slovenec“ poroča o tem nastopu: „Nato je hofrat Ploj napadal dr. Kramara, kateri je bil Ploju očital, da dela v zunanjih zadevah hofratsko politiko in skuša slovensko politiko (spraviti v slab glas) kompromitirati. Dr. Ploj se je neznanosko slabo zagovarjal s tem, da je tudi dr. Kramaru očital hofratsko politiko, vsled česar da se nahaja v dobri družbi. Osebnih napadih dr. Ploja so napravili na slovanske delegate najmučnejši vtis. S tem je napravil hofrat samo uslugo vladi in nemškemu delegatom, kateri se Plojevega klečeplazenja pred vlado in nemštvom silno veselje.“ — Češki list „Union“ pa piše: „Hofrat Ploj je na precej odločen način nastopil za Aehrenthalovo politiko, kar je posebno zaradi tega presenetljivo, ker vendar „Slovanska Jednota“, koje član je hofrat Miroslav Ploj, tega njegovega stališča ne bo razumela, tudi ne v tem slučaju, če bi bilo umljivo to, da hofrat Ploj rusko politiko drugače presoja kakor dr. Kramar.“

* **Koroški nemški liberalci** mislijo o ljudskem šolstvu celo drugače, nego naši slovenski. V finančnem odseku deželnega zbora so se že zjediniili na vodi na načela, po katerih bi se naj osnovalo ljudsko šolstvo. Koroški deželni zbor, ki je po ogromni večini liberalen, je mnenja, da sedanja ljudska šola ne zadostuje potrebam prebivalstva, ker velika večina prebivalstva pripada kmečkemu stanu, a ljudska šola ne pripravlja mladine za ta poklic v zadostni meri. Z ozirom na to je finančni odsek koroškega deželnega zbora soglasno sklenil, naj se ljudsko šolstvo prenaredi tako, da se uvede šestletni obvezni obisk navadne ljudske šole in 4letni obvezni obisk nadaljevalne šole. Kjer zahtevajo to potrebe, naj bo pouk poldnevni. S tem se izobrazba ne zmanjša in poglubi, in mladina bo delezna praktičnega pouka in resnične vzgoje. Z nadaljevalnimi šolami pa bosta kmečki in obrtni stan dobila za ta poklic sposoben naraščaj. Obenem zahtevajo koroški liberalci tudi spremembo učiteljšč. Učiteljšče sploh ne spada v mesto, temveč na kmete, in mora imeti zavod dovolj sveta, da se bodo vadili učiteljščeni teoretično in praktično za kmetijski pouk. — Tako koroški liberalci! Nam se zdi vse to čudno zato, ker je bil to dosedaj program samo katoliško-narodnih strank. Sedaj pa postajajo tudi liberalci tako „nazadnjaški“. — Svet se res suče.

Mnogo zakladov bi se lahko dvignilo iz knjig, ki leže zaprašene po raznih zabojih in shrambah naših rodoljubov. Obmejna slovenska društva in posamezni buditelji obmejnih Slovencev pošiljajo dan za dnevom na S. K. S. Z. prošnje za knjige. Zveza pa ne more vsem prošnjam ustreči kakor bi rada, ker knjižna zaloga ni tako obsežna, da bi zadostila vsem najnujnejšim potrebam. Kdor izmed naših rodoljubov ima tedaj kaj slovenskih knjig odveč, naj jih pošlje S. K. S. Z. v Mariboru, da jih bo potem porazdelila med obmejne Slovence, ki tako radi segajo po dobrem čitju. Naj črpa naše vrlo ljudstvo iz njih potrebne nauke, naj si bistri duha in krepi voljo, ter navdušuje za naše narodne svetinje.

m **Sv. Peter** pri Mariboru. (Zavod šolskih sester.) Te dni začenjajo naše šolske sestre novo šolsko leto v svojem zavodu. Gojenke so priglase iz Hrvatske, Ogrske, Slavonije, Stajerskega in Kranjskega. Deklice obiskujejo ali domačo dekliško slovensko šolo, ali pa se v zasebnem tečaju pripravljajo za učiteljšče, za meščanske šole ali otroški vrtec. Tako so napravile lani tri gojenke izpit za I. letnik ženskega učiteljšča, letos pa dve čez meščanske šole, da se gresta potem učiti knjigovodstva itd. Veliko pametnih kmečkih staršev daje k nam svoje hčerkice, ki bi morale po zimi doma še zadnji dve leti šolo obiskovati, ker pa so že prevelike in odrasle, se sramujejo hoditi v šolo. Zato je ta zavod kakor nalašč, in zato sprejemajo šolske sestre takšne deklice tudi samo čez zimo, po leti pa so doma itak šole proste. Gojenke se učijo različnih prav lepih ročnih del, o katerih so se veščaki pohvalno izrazili. Poučuje se tudi godba na glasovirju in citrah, nemščina in francoščina. Dve Nemki pa se učita slovenščine. Cene za celo oskrbo so v primeri s sedanjo draginjo majhne. Kdor hoče več izvedeti, naj piše č. sestri predstojnici. Nekaj prostorov je še praznih.

m **Sv. Peter** pri Mariboru. (Naša monštranca.) Ker so prinesli časniki o njej le kratko poročilo, dobivam poleg častitk mnogo vprašanj, kako je kaj ž njo, imajo že zločinca in kaj je za Najsvetejšim. — Zato podajam tukaj bolj natanko obvestilo. Monštranca so našli na radvanjskem travniku gospodične Karoline Forstner, ki meji pri „Bachstraße“ na občino Studence. Zakopana je bila prav plitvo pri neki stari jelši tik potoka, ki teče med Studenci in Radvanjem. Na jelši je zarezano znamenje. Našel in izkopal jo je pes Jožefa Režmana, posestnika tam blizu, ki je pospel na travniku. Pes se je preveč čudno obnašal, zato je šel Režman gledat, kaj da ima. Ko je zagledal nekaj bliščedečega, začel je ruvati s palico in res potegnil ven stajalo množtrance. Spoznal je, kar je našel, zato je hitro sporočil orožnikom, ki so potem vse izkopali. Monštranca je namreč popolnoma razkosana in polomljena, spravljena v železni lonec in pokrita z ukradeno zeleno preprogo na izpovednici. To je bilo dne 5. oktobra. Orožništvo je poslalo monštranca na sodnijo, in tam sem jo videl in spoznal po okraskih in stojalu, kateremu manjka majhen košček, pa tudi po preprogi, ki so jo sicer miši popolnoma razgrizle. — Zločinca se nimajo. Na sledu pa mu so. G. Režman je pravil, da monštranca ni bila dolgo zakopana, ker je bila zemlja okoli še precej sveža. Preproga je mokra, pa po zemeljski trohobi nima duha. Na kosih monštranca se pa ne kaže niti najmanjša rja, in vendar je minulo že dva meseca od tiste nesrečne noči. Ta je moral imeti mnogo časa, da je monštranca tako razkosal in odvil celo najmanjše vijake, s katerimi so bili pritrjeni mnogi kamenčki in raznovrstni okraski. Kakor se pa vidi, ne manjka nobeden. Manjka pa le, žalibog, glavna reč, to je Najsvetejše. Kje je? Ker je zadnji del lunule, to je one polumesečne posodice, ki drži sv. hostijo, na eni strani zapognjen nazaj, na drugi strani pa na polovico vdrt, je treba sklepati, da je vzel zločinec sv. hostijo vun. Kaj je storil z njo, bomo izvedeli od njega, ko ga primejo, ali pa šele na sodnji dan. — Monštranca je še sedaj na sodniji, pozneje pa se bo hranila v posebni shrambi za večni spomin. — Farani so sklenili v č. presv. Rešnjemu Telesu, v zadoščenje te oskrumbe, postaviti mesto starega, polomljenega, krasen, nov tabernakelj. Pa šlo bo težko ali vsaj počasi, ker je pri nas letos jako slaba letina. Zato bi nam pa zunanji dobrotniki, ljubitelji Jezusa v presv. Rešnjem Telesu, prav dobro došli. — Župnik.

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. „Stajerc“ in „Marburgerica“ sta obljubovala odgovor na naše članke. Če je kdo pričakoval, da bodo trojiški mogotci res kaj odgovorili, se je preklecano zmotil. Kaj bi tudi mogli odgovoriti, ko je do pičice vse resnično, kar smo jim očitali? Mesto odgovora so se hoteli maščevati nad trojiškim zdravnikom, kakor da bi bil on odgovoren za njih grehe in izzivanja, ki smo jih tu okrali. — Dr. Kraigherju očitalo, da ni hotel iti k neki bolnici v Bačkovi v Slov. gor., ki je morala zato brez pomoči umreti. Vsak, ki pozna njegovo ljudomilost, ve, kako ostudno izmišljeno in zlagano je to očitavanje. Zato je pa tudi gotovo, da dobijo obrekovalci pošteno po prstih, dr. Kraigher pa popolno zadoščenje. Trojiškim mogotcem ključemo, naj se nikar ne igrajo z ognjem, kajti nam se ni treba posluževati laži in obrekovanja v boju proti njim. Čisto resnico bomo pisali, resnico, ki jo skoro že vrabei čivkajo po trojiških strehah. Gospodom pa se bodo lasje ježili in po ušesih jim bo brnelo, da se jim bo zdelo, da je napačil sodnji dan pri Sv. Trojici v Slov. gor. — Heul!

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Dne 18. avgusta t. l. je prišel k zdravniku dr. Kraigherju Franc Weingerl iz Bačkove z ubožnim spričevalom po zdravilo za svojo bolno ženo. On ni prišel, da bi pozval zdravnika na dom, temveč prišel je izrecno samo po zdravilo. Ko pa ga je dr. Kraigher izpraševal o boleznij njegove žene, izvedel je sledeče: Kakih 6 ali 7 dni prej je žena porodila s pomočjo neke neizprašane babice. Posteljica pa je bila priraščena in ni hotela sama priti. Zato je začela babica vleči in trgati, da je resnično izvlekla in iztrgala — samo en del posteljice. Drugi del je ostal v porodnici in začel gniti iz nje ter je prišel peti dan sam na dan (mogoče ne cel) segnit in smrdeč. In sedaj je žena naenkrat zelo oslabela in zbolela, da se je čutil mož prisiljenega, priti po zdravilo. Vse to je povedal Franc Weingerl sam,

ki si ni bil prav nič v svesti, v kaki nevarnosti se žena morda nahaja. Šele dr. Kraigher mu je razložil, da je bolezen lahko smrtna in da bi moral bolnico pogledati. Prigovarjal je torej možu, naj pride z vozom ponj, da jo preišče. Za prvo silo pa mu je dal vraštvo seboj. Rekel mu je, da pride brzkone že popoldne s sodno komisijo v Bačkovo. Če bi ga pa ne bilo, naj se potruji takoj drugo jutro z vozom k Sv. Trojici po zdravniku. In Kraigher je, kakor veleva zakon, celo stvar takoj sporočil c. kr. žandarmeriji pri Sv. Trojici, da jo naznani c. kr. sodišču pri Sv. Lenartu, ki bi — če mogoče — še isti dan odredilo sodno komisijo na lice mesta. Očividno je bilo, da je zakrivila bolezen Weingerlove tista ženska, ki je trgala posteljico iz nje, mesto, da bi poklicala zdravnika. Strogo je namreč prepovedano celo izprašanim babicam, lotevati se podobnih zdravniških opravil. Kako pametna in umestna je ta prepoved, je zopet dokazal ta žalostni slučaj, ko je morala radi take brezvestne ženske še primeroma mlada porodnica izgubiti življenje. Zakaj ni Weingerl, ko je videl, da komisije ni, drugo jutro prišel po zdravnika, kot mu je bil ta naročil, zato je pa odgovoren sam. In če se je potem pri sodišču, da bi všel kazni, izgovarjal s tem, da zdravnik ni hotel iti z njim, je govoril neresnico in vedoma zvrčal krivdo na nedolžnega človeka. — In če so sedaj nemškutarski listi popadli to zlagano stvar in udarili po zdravniku dr. Kraigherju, so se ponižali na stališče podlih laži in zlobnega obrekovanja. Resnica pa bo zmagala tudi v tej stvari, in ukrenili so se že vsi koraki, da zadene obrekovalce in ovaduhe zaslužena kazen.

m **Sv. Anton** v Slov. gor. „Nar. Dnevnik“ in „Narodni List“ prinašata novico, da je občina Čagona imenovala nadučitelja Šijanca za častnega občana in da je tej sledila še občina Cogetinci. Tisti, ki je to „narodnim“ časopisom poročal v Celje, na novo potrjuje, kar se je že pri tolikih občinah pokazalo, da imajo narodni strankarji štajercijance za svoje in narobe. Kajti g. Šijanec nima za naše občine drugih zaslug, kakor da je poleg „Stajerca“ tudi pridno trolsil med ljudi slovenske liberalne liste. Sicer pa je poročevalec najbrž Šijanec sam, kakor si je tudi sam preskrbel diplome za svoje častno občanstvo. Pa dvomljivo je častno občanstvo, o katerem župan in pa eden svetovalec nočeta nič vedeti in diplome ne podpisati, kakor je to v Cogetincih. Mož se torej vsiljuje, ker misli, da bodo sedaj, ko odhaja v pokoj, ljudje predrugačili svojo sodbo o njem. Še 5 občin je v župniji; ali ga bodo te tudi ovekovečile?

m **Ceršak** ob Muri. Srečen čas pride za naš Ceršak. Nemški Schulverein nas hoče osrečiti z nemško mučilnico, pa se zelo hujuje, da so Cirberžani tako muhasti, da nočejo svoje mladine kar na slepo zaupati šidmarkovskim pustolovecem. S takimi ljudmi se še ne bomo slepomiškali. — Vse mora na krov, da le nemška šola dobi za obstoj potrebno število otrok. Zdaj je še „Stajerc“ pricapljal, ki na vsa usta dokazuje neizogibno potrebo te šole. Pa vam naravnost povemo, da je ni boljše agitacije proti nemški šoli, nego to, da se „Stajerc“ peha in trudi za njo. Temu lažnjivemu ključku nismo nikdar priznavali kake verodostojnosti, najmanj pa mu je zaupamo v tej zadevi. Naj predbaciva „Stajerc“ laži poštenima listoma: „Slovenskemu Gospodarju“ in „Straži“ kolikorkrat hoče, mi že naprej vemo, da je laž le pri njem doma; zato pa v naši vasi ni imel, nima in tudi nikdar ne bo imel naročnika. — Zadnji teden se je pa vendar zatrosilo nekaj listov giftne krote v Ceršak in Selnico. Kdo bi uganil, čegava zasluga je to? Penzionirani nadučitelj jareninski — Breznik — je dobil menda premalo pokojnine, in si išče postranskega zaslužka s tem, da raznaša „Stajerca“ po šidmarkovskih gostilnah in drugod. Zares častna služba za nadučitelja; smo le radovedni, koliko mu sleže?! Sliši se pa tudi, da pride omenjeni gospod kot vodja nemške šole v Ceršak. To pa je naravnost smešno. Človek, ki drugod že ni več za rabo, bi naj bil za nas dober! Vemo pa tudi prav dobro, da ga nikjer niso marali; povsod jim je storil največjo uslugo, ko je pobral šila in kopita ter jo popihal dalje. Očividno dokaz temu je to, da je vedno vandral, kakor Ahasver. Takemu možu mi svoje dece ne damo. Sicer pa upamo, da zna že toliko nemščine, da bode prišel precej dalje, kakor samo 5 km od Ceršaka. Naj nam Breznik in njegova kompanija jamčijo kar morejo, da bode ostala nemška šola pri nas, to pa le vemo, da naših otrok v njo ne damo, tako, da bode kmalu ne samo cvetela, temveč tudi odevetela in tako napredovala, da je v Ceršaku videti več ne bo. Tudi na glavo se ne pojdemo postavljati, ker imamo pametnejšega opravka; pač pa to prepustimo in dobrohotno svetujemo Brezniku, Gordonu in drugim, to pa naj delajo tako dolgo, da bode tisto malo pameti, ki jo imajo zdaj bogve kje, prišlo v njihove zamotane možgane.

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Tukajšnje izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 29. oktobra izlet na Plodernico k Ščvetterju, kjer bodo predstavljali igro „Kmet in fotograf“. Ob tej priliki bo govoril g. dr. Leskovar iz Maribora.

Ptujski okraj.

p **Ptuj**. Voditeljstvo Dekliške zveze v Ptujju naznanja, da se bodo izposojevale članicam knjige od 30. t. m. naprej vsako drugo nedeljo — pred in po večernicah — v društveni sobi bralnega društva „Kričevina“.

p **Ptuj**. Dogodki na Portugalskem nas zopet opominjajo, kako moramo neumorno delati in klesati na katoliško-narodni organizaciji. V našem okraju se bodemo morali enkrat zbrati, da organiziramo tudi

odpor proti najhujšemu sovražniku našega okraja, proti ptujskemu šnopsu. To je grozno, kako razjeda ta strup na telesu našega ljudstva. Najbolje bo začeti pri mladini, in zato je zgraditev mladinske organizacije po vsaki fari za nas največja potreba. Feldpater od Sotle sicer s tem ni zadovoljen, ampak vsakdo, ki se nima od alkohola pokvarjenega razuma, mu tukaj, kakor v vsem njegovem najnovejšem javnem delovanju, ne bo sledil. Vzgodno deluje v zadnjem času vurburško izobraževalno društvo, a tudi v naši okolici se gibljemo.

p Ptujski „Stajere“ in cestarji. Ptujski okrajni zastop je tako velik prijatelj cestarjev, da jim je znižal dve tretjini službenih dni in s tem sorazmerno tudi plačo. Kot nadomestilo za to veliko naklonjenost pa so dobili večinoma vsi cestarji po 5 do 7 izvodov „Stajerca“ z naročilom, da ga razdelijo. „Stajerc“ hoče s tem doseči, da bi dobil vse cestarje na svojo stran. V to svrhu mu služijo lažnjive trditve, da je obstrukcija slovenskih poslancev v Gradcu kriva, da okrajni zastop nima denarja. Vzrok znižanja zasluga cestarja pa je le ta, da bi „Stajerci“ krušni očetje radi sedaj v kalnem ribarili, ker okrajni zastop vsled lastnega slabega gospodarstva res — nima denarja.

p Vurberg pri Ptuj. Pretečeno nedeljo, dne 16. t. m. je priredilo naše Izobraževalno društvo v bralni sobi poučen shod, ki je bil izredno dobro obiskan. Posebno mnogo je prišlo naše mladine, pa tudi možje so bili častno zastopani. O našem izobraževalnem in organizacijskem delu s posebnim oziranjem na razvoj naših političnih strank je govoril urednik Žebot iz Maribora. Omenil je tudi hude boje slovenskih deželnih poslancev v Gradcu. Zborovalci so z glasnimi vskliki odobravalni nastop naših poslancev. Nato je govoril g. Pograjc iz Maribora o geslu „Svoji k svojim“ s posebnim oziranjem na zavarovanje. H koncu sta govorila še mladenič Felcijan in č. g. župnik Kokej. Zborovanje je spretno vodil predsednik mladenič Ravšl. Ljudstvo si še večkrat želi takih zanimivih shodov.

p Sv. Barbara v Halozah. Jej na! To je bilo smeja pri nas, ko smo brali v 39. številki na dolgo in široko o naši barbarski pletarski šoli in kako se general širokousti o njej. G. Ogorelec pravi, da se je pričelo 1. septembra šolsko leto in da je vstopilo takoj 18 učencev. Mogoče res! Prištejmo zraven še njegovega Vilčeka, Iveka, Hinka, kovačevega Draška, organistovega Hanzeka in Slavka, in mogoče bi bilo z lanskimi vred 18 učencev, pa še to dvomim, ker vzeti bi morali še katerega zraven. Piše tudi, da pokličejo vsako leto nekaj mojstrov in strokovnih učiteljev na Dunaj za dobo enega meseca. Zakaj pa je bil g. Ogorelec letos samo 14 dni? Zelo radoveden sem in mogoče še kedaj napiše reklamni listek za „Slovenskega Gospodarja“, in takrat pove. — Dne 4. t. m. smo slovesno obhajali god Njega veličanstva cesarja Franca Jožefa I. Mežnar je že na predvečer naznanil za lepo ubranim zvonjenjem, da bode drugi dan nekaj posebnega, a v naši slavni državni pletarski šoli se niso nič zmenili za to. Mislili so morda, da se zvoni radi judovskih praznikov (!?). Pozabili so bili celo izobesiti zastavo, ali je pa niso hoteli, ker so se bali za njeno dragocenost. Delali so tudi pridno celi dan in niso imeli učenci prostega. K slovesni sv. maši se pa tako ni potrudil — razun enega — nobeden. To je lepo. Prihodnjic več.

p Roguška slatina. Po načinu liberalnih in štajercijanskih listov napada Plojeva „Sloga“ naše mladeniške organizacije in njih voditelje. To bi še ne bilo tako hudo. A žalostno je, da te napade izvršuje s polnim podpisom katoliški duhovnik Šegula, katerega je milost prevz. kneza in škofa prevzela v našo školiho. Vsa domača javantinska duhovščina se trudi in uporablja vsa poštena sredstva, da bi spravila ljubo mladino na pravo pot in jo na njej obdržala. Tudi Šegula je prejš. ko še ni bil Plojev politični hlapec, bil menda istega naziranja z našo duhovščino glede mladinskih organizacij, ker se je njih shodov udeleževal in sodeloval. Sedaj je politično presedlal in postal tudi hud nasprotnik teh, po najboljši volji v katoliškem duhu delujočih organizacij. Da dobi širna javnost pravo mnenje o tem nasprotniku v lastnih vrstah, ji povemo le toliko, da je duhovščina radi raznih dogodkov morala zelo omejiti svoje občevanje z njim.

p Oslušovci. Pri nas se je zgodil pred nedavnim časom nenavaden slučaj. Pri posestniku N. N. so 10. t. m. kozuhali koruzo. Pa tega malega dela niso mogli opraviti, kakor pri drugih posestnikih, ki so delo zgotovili in sli potem spat, ampak zgodilo se je drugače. Že precej časa prej se je slišalo, da bo tam „prešmentana muzika“. Pridrveli so fantje iz Podgore, Samušanov, in nekaj tudi iz velikonedeljske župnije, ki so prinesli instrumente. Plesalo se je pozno v noč, da je bilo groza. Med tem pa je posestniku neki zločinec podrl ograjo pri vodnjaku. Sliši se, da dolžijo domače fantje, ker ni bilo nobenega na plesu. Pozivamo g. N. N., naj dokaže s pričami, kdo mu je podrl ograjo, in naj ne suraniti domačih fantov, ki so popolnoma nedolžni, kar tudi lahko vsi s pričami dokažejo. — Oslušovski fantje.

p Podvinci. Nedavno ste v našem vrlom „Slov. Gospodarju“ poročali o učiteljih, ki hočejo spraviti križ iz šole in ki otrokom prepovedujejo, jih pozdravljati s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ko to doma glasno prečitam, se oglasi moj otrok in pravi, da tudi na okoliški šoli ne smejo pozdraviti otroci učitelje in druge ljudi s tem pozdravom, ampak le gospode duhovnike naj tako pozdravljajo. Vse to je seveda g. Kaukler iztuhtal. O gosp.

učitelju S. se mi pa čudno zdi, da vadi rudečkarje v petju. Krščanski učitelj in pevovodja pri socialnih demokratih, kako se to vjema! Naša širazredna šola nas stane veliko denarja in šolski vodja sam prepove najlepši krščanski pozdrav.

p Žetala pri Rogatcu. V nedeljo, dne 23. oktobra po večernicah se vrši v stari šoli ustanovni shod novega „Katoliškega bralnega in izobraževalnega društva v Zetalah“. Govori dr. in dež. poslanec g. dr. Korošec iz Maribora. Poleg govora volitve v odbor, ter pet-a, je na dnevnem redu tudi šaljivi prizor „Mišji strup“. Katoliški, narodni Žetalcini udeležite se tega shoda in pristopajte obilno kot člani k novemu društvu. Na razpolago imate mnogo lepih knjig in dobrih časnikov — za majhno udeležbo.

Ljutomerski okraj.

I Mala Nedelja. Poštarica gđc. Kupljen nam z ozirom na dopis v zadnji številki poroča, da ni nobenega pisma za naš list zapravila, da je pri pošti popolnoma nepristranska in da se v politiko sploh ne vmešava. — Pripomba uredništva: Zdi se nam, da naš dopisnik sploh ni mislil na domačo pošto, ampak na pošto sploh, sicer pa je po tej izjavi vsak dvom o domači pošti odstranjen.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Nastale so sicer nenkrat nepričakovane in neverjetne zapreke nasproti odru, katerega si je postavilo na tujih tleh izobraževalno društvo, vendar pa se imamo zahvaliti izvanredni požrtvovalnosti naših mladeničev in deklet, posebno pa požrtvovalnosti nekaterih naših mož, da si bomo v tem težkem jesenskem delu vendarle priredili veselico v oddih in pošteno zabavo. Prostore nam je dal velikodušno g. Domanjko, mesar in gostilničar, in ob lepem vremenu obeta biti veselica in igra, petje in godba prav izvrstna. Vabimo torej vse prijatelje poštene zabave, naj pridejo k g. Domanjku in naj si pogledajo tam-naše fante in dekleta, kako znajo oni pokazati svojo izobrazbo, svojo navdušenost in veselje za narodno delo. In tako se bode vendar-le vršila veselica pri nas v nedeljo, dne 23. oktobra — V spored celega zabavnega popoldne: 1. Pozdrav. 2. Le pevaj dekle, glasno poj! (Mešan zbor.) 3. „Dva zeta“, veseloigra v enem dejanju. 4. „Ob tamburici.“ (Mešan zbor.) 5. „Tri sestre“, veseloigra v treh dejanjih. 6. Že kopneva sneg. (Mešan zbor.) — Med odmor udarjajo tamburaši. Cene: sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 50 vin., stojišče 20 vin. Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Veselica se bode vršila ob lepem vremenu na prosto postavljenem lastnem in že znanem odru na vrtu g. Domanjka; ker je to prva veselica in igra, ki se vrši pri tem poštenem in prijaznem gospodu, zato vabimo tem bolj: pridi in odpočij si od težkega dela, prijatelj, prijateljica, pridi, ki ljubiš pošteno zabavo. — Obilne udeležbe pričakuje odbor.

I Veržej. Strelsko društvo v Veržaju priredi v nedeljo dne 29. oktobra vinski trgatve v gostilniških prostorih g. Hedžeta. Vstopnina za osebo 40 vin. Začetek ob 5. uri zvečer. K obilni udeležbi ljudstva vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

Sv. Antou na Pohorju. Dne 15. septembra smo izročili hladni zemlji blago ženo Barbaro Mravljak, p. d. Vidman, mater župana g. Franca Mravljak, kateri je dal Bog učkati lepo starost 87 let. Zapušča 85 let starega, še krepkega moža in pet odraslih otrok, katere je krščansko vzredila in ki sedaj pridno gospodarijo na svojih lepih posestvih. — Dne 4. okt. sledila ji je v večnost mlada gospodinja Marija Petrun, p. d. Kluternik, v starosti šele 34 let. Pred letom, dne 4. oktobra je obhajala svojo drugo poroko, letos ravno isti dan in skoro ob isti uri poklical jo je Bog iz tega sveta. Dobrima ženama naj sveti večna luč.

s Škale. V zadnji številki „Našega Doma“ je pisan nekak poziv „Našim mladeničem“, kjer nek škalski mladenič toži, kako se izgublja tukaj mladina, in zajedno navdušuje mladeniče, da se oklenejo Izobraževalnega društva. Je prav lepo! Samo da je pozabil povedati, kje neki se društvo nahaja. Zato naj bo naš prijatelj tako ljubezniv, pa nam prihodnjic pove, kje je društveni dom, mi ga pri najboljši volji ne moremo najti. Kadar pa zvemo, da je odprt kak društveni prostor, pa se bomo z veseljem odzvali njegovemu pozivu. O tem naj bo prepričan naš škalski mladenič.

s Velenje. Čujemo, da je eden tukajšnji rojak, ki biva sedaj pri Solnogradu nekje, odpadel od katoliške vere. Tako je, najprvo narodni odpadnik, potem pa verski. To je sad nemčurstva.

s Šmartin pri Velenju. Dne 30. t. m. pop. se vrši po večernicah v društvenem domu gledališka predstava in zanimivo predavanje, h kateri ste v obilnem številu povabljeni. Čisti dobiček je v prid društvenemu domu.

Konjiški okraj.

k Konjice. Našli so se stariši, ki so dali svojo drago deco v nemško mučilnico. Čudimo se, da si drznejo pokazati obraz svoje sramote pred zavednim občinstvom. Rablji svojih otrok, prav vam bodi, če boste želi enkrat sad narodnega izdajstva!

k Zreče. Obširnejše poročilo o shodu priobčimo v prihodnji številki. Za danes povemo le to, da so odobrvali volitve delovanje naših poslancev na Dunaju in v Gradcu in jih vzpodbujali celo k obstrukciji, dokler ne izposlušajo enakih pravic, kakoršne uživajo drugi državljani.

k Oplotnica. Dasiravno smo navajeni, da prinaša nemčursko-izdajalski list „Stajerc“ vsakovrstne

laži — budalosti, vendar nas je v dopisu iz naše nemčurske Oplotnice štev. 37 presenetil. Vso gnojnico svoje modrosti izliva dobro znani dopisnik na našega vrliga, za slovensko stvar odločnega trgovca z lesom, g. Antona Golčerja. Svojo jezo, katero mu je povzročil resničen dopis iz naše nemčurske „trdnjave“ v „Slov. Gospodarju“ štev. 35, v kojem se je poročalo, da je bilo Magerlovo posestvo kupljeno s pomočjo Südmarka in tako prišlo v nemčurske roke, si hladi z lažmi, obrekovanjem in grdimi psovskami, kakoršnih je zmožen le človek, ki nosi na čelu vtisnjen pečat narodnega in verskega izdajstva. Ker se pa napadeni ne mara sam zagovarjati, zato moramo pa mi resnici na ljubo povedati, da neresnica ni resnica in s tem pokazati „Stajercovega“ dopisnika širji javnosti v pravi luči. Le človek, ki je zastaran v hudobijah in ki ga peče vest zaradi slabe preteklosti, zamore nagromaditi takšne neumnosti. Med drugimi neumnostmi piše tudi, da ima v „Stajercu“ napadeni vseh sedem poglavitnih grehov v možganih. Svoje dni sem imel iz verouka v ljudski šoli prav dobro in se še tudi sedaj štajercijancev v tej izkušnji ne ustrašim. Toda, da bi imel kdo vse poglavitne grehe v možganih, tega ne razumem. Mogoče uči tako protestantski katekizem. Cerkve se boji dopisnik kot „črni“ križa; njegova cerkev so štajercijanske krčme. Spovednica mu je sultan v Carigradu. Pač pa so mu tem bolj znane sodnije, kjer so imeli že več kot dovolj sitnosti z njim. Pa kako je šele naroden. Iz dna duše sovraži svoj materni jezik in našo krasno Slovenijo. Njegova želja je, da bi po celi Oplotnici zavladal nemško-protestantski duh. Tako bi se lahko našteali o njem mnogo, mnogo poglavitnih grehov, o kojih piše, da so v možganih našega vrliga moža g. Ant. Golčerja. Ako bi hoteli pogledati v dno njegove črne duše, morali bi štev. 7 pomnožiti z 2 ali še celo s 3. Pometajte torej pred svojim pragom, neslanec, sicer vas bomo zaporedoma vzeli v „žolto“, če sami svoje nesnage ne vidite in ne čutite. Kar nas je še zvestih in vernih Slovencev, pa se krepko združimo, da bomo pri prihodnjih občinskih volitvah, katere se pa vedno zavlačujejo, krepko pognali to štajercijanstvo daleč tje v pruski rajh. Za nasprotnike in brezbožnike pa se brigajmo toliko, kakor za lajanje psov. Naprej zastava Slave!

Celjski okraj.

c Sv. Jožef pri Celju. Sedanji superior tukajšnje misijonske hiše je oskrbel mnogoobiskovani, leta 1680 od Celjanov v zahvalo za rešitev od kužne bolezni sezidani cerkvi sv. Jožefa dva hena stranska oltarja — posvečena presv. Srca Jezusovemu in prečist. Srca Marijinemu. Načrt za nju je napravil misij. brat Jan. Nep. Aplenc, kamnoseška dela je dovršil celjski kamnosek Vinko Čamerik. Oltarja veljata 6000 K. — V soboto, dne 15. oktobra popoldne so došli prevzvišeni gospod knezoškoof, da posvetijo nova oltarja. Na celjskem kolodvoru so jih pričakali in pozdravili p. n. gg.: opat Fr. Ogradi, superior F. Jaušovec, nemški pridigar dr. M. Slavič, v imenu okrajnega glavarja komisar dr. R. Breschar, v imenu občine občinski svetovalec Ferd. Gologranc, Jos. Jezernik in Fr. Lipovšek, pred cerkvijo pri lepem slavočku pa vpričo mnogobrojne množice vernega ljudstva gg. misijonarji, mladenka N. Pinter in učenka E. Kosi. Po slovesnem vohu in blagoslovu so bile pred ostanki svetih mučencev Bonoza, Inocencija in Maksima, Jukunda, Pija in Urbana, v kapeli sv. Vincencija opravljene predpisane zornice in hvalnice. — Dne 16. oktobra, na žeganjsko nedeljo, so premisljivi nadpastir ob 7. uri zjutraj darovali sv. mašo, med 8. in 11. uro konsekrirali nova oltarja, nato pa v enourni pridigi na podlagi besed „Srca Jezusovo, v telesu Device Matere upodobljeno, usmili se nas!“ vernikom, ki so polnili vse prostore razsežne cerkve, oznanjevali v srce segajoče nauke. Z ozirom na novoposvečena oltarja in podobe, ki ju krase, so pripravili zaupno češčenje najsv. Srca in posne-manje njenih čednosti. Glede na čas posvetitve, mesec oktober, so vsodbujali k molitvi sv. rožnega venca, čigar trije deli so v tesni zvezi s češčenjem Srca Jezusovega in Marijinega; in ker je bila dan prej tretja sobota po prazniku sv. Mihaela, ki se s prejšnjima dvema po mnogih krajih slavi kot „zlata sobota“ v zahvalo za vse tekom leta od Boga prejete dobrote, so zlasti opominjali, naj molimo rožni venec v zahvalo za milosti, ki nam jih deli Bog po najsvetejših Sreih. Slednjic so s pretresljivimi vzgledi iz Lurda in Paray le Moniala, na katerih svetih krajih so se pred kratkim mudili, pokazali, da vodi pot k Jezusu po Mariji, in zopet od Jezusa k Mariji, ter so podali globoko ganjenim poslušalcem za slovo iz Srca Jezusovega trn trpljenja, ki se naj enkrat spremeni v palmovo vejo zmage, iz Srca Marijinega cvetko čednosti, ki naj vzraste v venec zveličanja, iz obeh src pa iskro plamena prave ljubezni do Boga in do bližnjega, ki naj preide v večnosti v sijaj nebeske slave. — Po pridigi sta darovala dva duhovnika misijonarja sv. mašo na novoposvečenih oltarjih, na kar je bila v zahvalno pesmijo ob eni uri popoldne zaključena prelepa slovesnost na griču svetega Jožefa, katere se je udeležilo nad petindvajset duhovnikov. — Prevz. vladika so obiskali nato bolnega profesorja Iv. Krušiča in okrajnega glavarja g. barona Müllerja. — Naj bota nova oltarja, kakor sta kras priljubljene misijonske cerkve, tako vir obilnih milosti za vse, ki bodo iskali tukaj pomoči in tolažbe!

c Vransko. V nedeljo, dne 16. t. m. pa prvem sv. opravilo se je vršilo v prostornem salonu pri

Brinovcu (Gorograncu) zborovanje S. K. Z. Predsedoval je g. Hanžič, poročala sta gg. poslance Terglav in dr. Benkovič. Navzočih je bilo 150 kmečkih volilcev in tržanov, ki so navdušeno odobravalii obe poročili in so zlasti poslancem S. K. Z. brez ugovora izrekli neomejeno zaupanje. To je bil prvi javni shod S. K. Z. na Vranskem. — Mi gremo naprej!

c Bočna. Nekateri gospodje, ki imajo menda preveč prostega časa, so si zamislili, da bi bilo boljše, politično občino Bočna razdeliti v več malih občin. Te namere pa ne morejo vpreti na nobene stvarne razloge, zato so si zamislili pa bolj vzvišen naslov temu načrtu in sicer so sestavili „odbor za ustanovitev samostojnih občin v proslavo 80letnice Njega veličanstva cesarja Franc Josipa I.“, kateri naj v tem smislu deluje. Kajne, da so postali naenkrat gotovi gospodje čudni patrijoti? K takemu naslovu bi prijela pač bolj kakšna človekoljubna naprava, ne pa to, da pomnožujejo davkoplačevalcem davke, v katerih že do vratu stoje. Po tem načrtu bi dobili kar več županov, tajnikov, slug itd. No, pa ko bi še imela s tem vsaka vas župana, bilo bi morebiti zadovoljstvo, toda zna se teh prenosovalcev kmalu oprijeti nova misel, razdeliti še bolj na drobno občine, Bog ve, kaj prinese še kak jubilej? — Sedaj se obečajo občinski tajniki brezplačno. Kdo bo verjel? Kolikor smo doselej videli, ti gospodje ne delajo radi zastoj in so take obljube le pesek v oči. — Upati je, da bodo spoznale oblasti tako deljenje za nepotrebno, ki prinese nekaj slabega, pa nič dobrega.

c Dramlje. Zadnji laži-„Narodni List“ že zopet napada našega č. g. župnika in že drugi trdi, da je na prižnici učil kleti. Da je to nesramna laž, lahko potrdi vsak, ki je bil takrat v cerkvi. G. župnik je omenil samo par besed, katere so tukaj med ljudstvom v navadi. Razložil je, kaj pomenijo te besede, in da jih noben katoličan ne sme rabiti. Dotičnega dopisnika vprašam, ali je bil takrat sploh pri večernicah, ko so se razlagale te besede; k maši gre malokdaj. Pa liberalci bodo itak topli šli v nebesa, ne da bi jim trebalo hoditi k službi božji. Drugič se pa dopisnik „Nar. Lista“ podpiše, če imaš toliko korajže, da ti bodemo vsaj lahko osebno povedali, da lažeš. Zdaj si pač lahko predstavimo, kakšen bi bil laži-„N. List“, če bi laži ne pisal, ker resnice sploh ne pozna in bi moral vsled tega prazen papir pošiljati svojim naročnikom. — Drugič bodemo pa o dopisniku laži-„N. Lista“ poročali čelo njegovo zgodovino. Dokler on ne dokaže, da je pisal zadnjič laži-„N. List“ resnico, tako dolgo ga imenujem obrekovalca in lažnjiveca najnesramnejše vrste. — Resnicoljubni mladenič.

c Petrovče. V nedeljo dne 23. oktobra ob 3. uri popoldan se vrši v prostorih „Društvenega doma“ v Petrovčah okrožni sadržajni shod. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika okrožja 2. Velitev okrožnega predsedstva 3. Priznanje nadrevizorja Vlad. Pušenjaka iz Maribora 4. Razgovor o sadržajnih zadevah. Tema okrožju pripadajoče zadrage v Celju, Petrovčah, St. Petru v Sv. dolini, St. Jurju ob jez. žel., St. Jurju ob Taborni, P. Izeli, Novicerkvi, Galiciji, Šmartno na Paki, Dobri in Grišah naj pošlje člani načelstva in nadzorstva k zborovanju. Delujte za obilno udeležbo!

c Teharje. V nedeljo, 23. in 30. oktobra po večernicah ob 3. uri priredi polit. društvo veselo. Na vsporedju je g. Gor. burka „Kmet Herod“ in petje. Prijatelje petja bo slasti zanimal Florjančič „Rasni rožmarin“. Vsi dobro došli v staroslavni Teharjih.

c Celje. Čebelarstva področja za Celje in okolice priredi v nedeljo dne 23. t. m. ob 2. uri popoldan svoj redni občni zbor s občinskim vsporedjem v hotelu „Pri belem volu“ v Celju. Po občnem zboru vrši se predavanje in po predavanju prizor ter veseliga v štirih dejanjih „Čebelarjev god“. Igra je ljubka, razveselila ne bo samo čebelarje, ampak vsakega, kateri se bode v nedeljo potrudil k volu.

c St. Jar ob Taborni. Katoliško politično društvo za vranski ckrjaj priredi v nedeljo, 23. oktobra ob 1/3 uri popoldne shod v cerkveni hiši. Sodelavci so povabljeni.

c Telovadni odsek „Orel“ pri Sv. Petru na Medvedovem selu ponovi v nedeljo dne 23. oktobra ob 3. uri pop. predstavo nad vse poučne in ganljive igre „Garcia Moreno“. Domači mešani zbor zapoje več novih pesmi, ponudi govor pa bo tudi jako zanimiv. Domačini in posebno še vsi sosedje, potrudite se v nedeljo k Sv. Petru, da na lest. se oči vidite in spoznate, kaj pomenijo petški orli.

Brežiški okraj.

b Podsreda. Dne 21., 22. in 23. oktobra se bode obhajala pri nas 3dnevnicca v spomin 100letnice posvečenja farne cerkve, katera je bila posvečena 8. avgusta 1810. Vodili bode 3dnevnicco preč. g. superior Flis iz Maribora s pomočjo vlč. gg. Kitaka in Zorkota.

b Kozje. Notar dr. Barle in odvetnik dr. Zirngast uvedeta za svoji pisarni, pričeniši s 1. novembrom t. l. popolni nedeljski počitek. Omenjeni pisarni boste vsled tega od 1. novembra t. l. ob nedeljah in praznikih zaprti in strankam nepristopni.

b Zabukovje. Dan je napočil, zlata jutranja zarja se blišči. Zabukovje je postalo zavedno in vzgledno. Da se pa zopet ne pojavi nov sovražnik, ki bi okužil naš kraj, se sedaj ustanovi tudi „Kmečko izobraževalno društvo“. Ustanovni občni zbor bode na vseh svetnikov dan, to je 2. novembra popoldne po večernicah. — Možje, žene, mladeniči in dekleta, udeležite se ga polnoštevilno ter pokažite sedaj svojo nepremagljivo železno voljo in moč. Isti dan se ustanovi tudi njega odsek Dekliška zveza, koja je tudi pri nas silno potrebna za izobrazbo naših vrlih mladenk. Ker je pa nekaj mladenk že itak pri Dekliški zvezi v Sevnici, je zeleti, da postane vsako deklo nje članica, posebno pa sedaj, ko bomo imele Dekliško zvezo v naši župniji doma. Na plan tedaj, posavsko ljudstvo! Vse natančneje priobčimo v prihodnji številki. — Pripravljali odbor.

b Pišce. Znani dopisnik izraza v predzadnji številki „Narodnega Lista“ svoje veselje nad odhodom č. g. kaplana Božička. Kajti sedaj, ko imeno-

vanega gospoda ni več med nami, menijo ti narodnjaki naskočiti naše katoliško izobraževalno društvo z vsjo peklenko silo, misleč, da tiči isto sedaj že brez braniteljev v njihovi pesti. Pa ne boš, Jaka! Resnica je, da bodemo g. Božička močno pogrešali v naših vrstah, ker smo ž njim izgubili neustrašenega, vnetega in delavnega sotrudnika, ki je žrtvoval mnogo truda, časa in gmotnih sredstev za procvit naših društev. Da pa naše bralno društvo ni bilo odvisno samo od imenovanega gospoda, vas hočemo prepričati v bodoče. Sedaj še-le, ko nas ovije bela zima in nam poda svoj hladen počitek, se začenja tista prava kmečka izobraževalna sezona, ko zadobimo tudi mi kmetje nekaj prostega časa, v katerem vam pokažemo, da se ne strašimo vaših jadikovanj. Če tudi nam poleg že ukradenega grba oropate še kaj drugega ter uporabljate vse le vam lastne surovosti napram našim čelam, naše zavesti nam ne oropate. Kajti predobro vas poznamo. Ne bom se pečal s teboj, mladi dopisnik, in ti zavračeval modrost, s katero si pel slovo odislemu gospodu kaplanu. Vprašam te le, kaj bi bilo na primer, če bi mi zapeli slovo nekemu fantiču, ki jo v kratkem odkuri doli proti granici in ki se celo v pozni noči, prišedši mimo naše društvene hiše, v svoji navdušenosti tako zatopi v maševalemu sovraštvu napram vsemu, kar je katoliško kmečko, da popolnoma pozabi, kaj pravi sedma božja zapoved? Dragi dopisnik, svetujemo ti, nikar se preveč ne brigaj za naša društva, da ti ta nepotrebna skrb še možgane ne pokvari. Naša društva bodo brez tvojega sotrudnika vrlo napredovala. Ti pa, mesto da prevračaš kozolce v svoji politiki, pripravljaj se rajši na svoj poklic, da bodeš, ko ti izgine tista otročja nervoznost, z resnim delom, ne pa s samo domišljijo pokazal svojo veljavo. Ali meniš, da je za današnje burne čase dovolj inteligentno, ako se kdo elegantno oblečen, z visoko povzdignjeno glavo spreha od hiše do hiše itd. Nedavno sem slišal nekoga moža navajati besede pesnika, ki pravi: „Sama kravata in dolgi lasje, iz norca ženija nikdar ne store.“ Na svidenje!

Vestnik mladinske organizacije.

St. Pavel pri Preboldu. Zopet se je ustanovil nov telovadni odsek pretečeno nedeljo, dne 16. t. m. pri tukajšnjem izobraževalnem društvu. Ze dolgo se je gojila med fanti želja po tesnejši organizaciji, in ta želja se jim je sedaj izpolnila. Navdušenje je velikansko, razpoloženje vsestransko. Takoj je pristopilo nad 25 udov. (Pred nekaj tedni prirejena sokolska slavnost je bila najboljša agitacija za ustanovitev Orla.) Za telovadnico je tudi že preskrbljeno. — Sedaj pa mladeniči, le pogumno na del in vstrajno naprej po začrtani poti! Naj vas ne straši morebitno zasmevanje nasprotnikov in druge ovire. V delu je zmaga! — Kaj pa dekleta? Po drugod se snujejo Dekliške zveze, v katerih se dekleta združujejo, počujejo in navdušujejo za dobro stvar. Zeleti bi bilo, da se tudi tu zganejo, tesneje poprimajo izobraževalnega društva ter se združijo v enaki organizaciji. Nasprotniki delujejo vsestransko, naj li držimo mi roke križem? Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud naj nam Bog blagoslovi!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Mladeniška slavnost naših mladeničev-Orlov zadnjo nedeljo se je izborna posrečila. Lepo število domačinov in sosedov se je udeležilo. Pričela se je s pesmijo „Slovo od lastovke“. V imenu telovadnega odseka je pozdravil vse goste domači g. župnik. Nato je zapel mešani zbor lepo pesem „Nazaj v planinski raj“. Življenje, delovanje in mučeniško smrt slavnega predsednika ljudovlade Ekvador je v boljše razumevanje igre opisal g. župnik. Zapeli smo še pesem: Hišica očetova, Andrič Jože je deklamoval prolog, in potem se je pričela velezanimiva žalogra „Garcia Moreno“. Nastopilo je 16 mladeničev, nekateri z več vlogami. Igrali so izvrstno. Vsi so bili na svojem mestu, nekateri so se naravnost odlikovali. Igra ni lahka, zato vsa čast našim vrlim Orlom, ki so prav s to igro jasno pokazali, za kake vzore se navdušujejo! Cujemo, da se igra še ponovi v nedeljo, dne 23. in 30. oktobra. Domačini in sosedje, posebno pa možje in mladeniči, pridite pogledat to igro. Vse žive dni vam bo ostala v najlepšem spominu! — Na svidenje torej v nedeljo!

Sv. Jurij v Slov. gor. Kaj izvanredna slavnost se je vršila pri nas v nedeljo, dne 16. t. m., združena z mladeniškim shodom. Blagoslovila se je zastava mladeniške Marijine družbe. Zastava v vrednosti do 600 K, je krasno delo č. šolskih sester v Mariboru, ki so vredne vsestranskega priporočila. Podpirajmo svoje ljudi. Blagoslovil je zastavo vlč. g. gvardijan Nikolaj Meznarič in služil slovesno s v. mašo, med katero je pristopilo 80 mladeničev k skupnemu sv. obhajilu. Vlč. g. dr. Hohnjec je v krasni pridigi priporočal mladeničem ljubezen, ki naj jo gojijo do Marije in jih v nemalozlasti za dve čednosti, za pokorščino in čisto življenje. — Popoldan je pri večernicah pomembne nauke polagal mladeničem na srce in jih vspodbujal k stanovitosti vlč. g. gvardijan Meznarič, na kar se je vršil mladeniški shod na prostem. Četudi je bil namenjen bolj za domače, so prišli mladeniči iz vseh župnij, šentlenartske z zastavo, približno do 300. Udeležilo se je pa shoda občinstvo sploh, zlasti možje in lepo število mladenk. — Shod je pozdravil mladenič Fuks Alojzij, na kar je g. dr. Hohnjec razvijal program naši organizaciji nasprot-

nih struj, svobodomiselstva: liberalizma. Z zgodovinskimi zgledi francoske, in zlasti sedaj portugalske revolucije je dokazal, kam pride človeštvo brez katoliških načel. Isto zasleduje tudi slovenski liberalizem, slovensko svobodomiselstvo, kateremu moramo napovedati neizprosno boj na celi črti. — G. poslanec Roškar, ki je zastavi botroval, je navdušeno govoril mladeničem, naj bodo pravi Marijini sinovi v verskem življenju, v lepem obnašanju, v dostojnem nastopu. Naj delajo čast in skrbijo za dobro ime sebi, domači hiši, občini, celi župniji. Naj nikdar ne posnemajo žalostnih zgledov svojih podivjanih tovarišev, ki delajo sramoto celi fari. — G. dr. Kovačič je razvijal misel in opisal načrt, kako naj bo mladeničem zastava znamenje boja, boja zoper razuzdanost in podivjanost. Kot jeruzalemski romar je iz lastne skušnje pojasnjeval, da je neverni Turk, mohamedanec, krasen zgled marsikateremu slovenskemu surovemu, podivjanemu fantalinu glede vere, materinskega jezika, obnašanja in splošnega vedenja. — Mladenič C a f Maks, Sv. Jurij v Slov. gor., je opozarjal tovariše na strast pijančevanja in nečistovanja, vspodbujal jih je k resnemu delu doma, v društvu, v političnem življenju, in opisal duševno moč in lepoto vernega mladeniča. — Poljanec Ljud., Sv. Anton, je povdarjal, kaj pomeni dober mladenič za sedanjost in prihodnost, ako dobro porabi svoj čas, čas dela, čas setve. — Letnik Karol, Sv. Lenart, govori o namenu in gestu slovenskega mladeniča: Za Boga in domovino. — Sekol Mihal, Jarenina, pozdravi v imenu jareninske Mladeniške zveze in vzpodbuja k stanovitosti. Proč s strahom pred ljudmi! — Šiška Janez, Sv. Trojica: Skupno naj bo delo slovenskih mladeničev, katero izvršujemo v ljubezni do Boga in Marije v medsebojnem spoštovanju. — G. kaplan Bosina, ki je vodil zborovanje, opozarja na trud in požrtvovalnost mladeniških voditeljev. Slovenska mladina naj jim bo hvaležna s tem, da bujno poganja cvet izobrazbe in rodi sad kreposti sebi v blagor in domovini v korist. — Navdušenost, ki je vladala na shodu, nam je porok, da je bil ta dan dan lepe setve v mladeniška srca, kateri naj da Bog obilno rast. Naša mladinska organizacija pa sme zopet zaznamovati krasen uspeh v svojem delovanju.

Književnost in umetnost.

§ Trg Središče. Krajepis in zgodovina. Spisal prof. Fr. Kovačič. Z zemljevidom središke občine, z desetimi slikami v tekstu in 24 tablicami. Izdalo Zgodovinsko društvo za Slovenski Štajer. Tiskala Cirilova tiskarna. Knjiga stane s pošto vred 5 K 60 vin. Ime pisateljevo jamči že za znanstveno vsebino tega obširnega domačega zgodovinskega dela. Ta knjiga pa ni zanimiva samo za Središčane, ampak mnogo poglavij je v njej, ki bodo interesirali tudi širje kroge, ker se nanašajo na splošne razmere v slovenskih pokrajinah. Izdavanje knjig o domači zgodovini po našem Zgodovinskem društvu podpirajmo s pridnim naročevanjem!

§ „Jakoba Aleševca izbrani spisi.“ Priredil Jožef Volc. III. zvezek: Kako sem se jaz likal. 3. del. „Ljudske knjižnice“ II. zvezek. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Cena broširani knjigi 1 K 20 vin., vezani 2 K. — S tem zvezkom se konča Aleševčeva povest slovenskega trpina, posejana s pristnimi biseri nepokvarjene ljudske šaljivosti in s spomini na one blažene brezskrbne dni študentovskega življenja, ki ostanejo vsakemu nepozabni. Povest bo nudila vsakemu obilico najprišrednejših zabav.

§ „Iz dnevnika mladega predneža.“ Ameriška šaljivka. Po angleškem izvirniku priredil Janko Dolžan. Ljudske knjižnice 12. zvezek. Založila Katoliška bukvarna v Ljubljani. Velja broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 30 vin. „Ljudska knjižnica“ nam v svojem 12. zvezku podaja povest, ki je zajeta iz dobe, katera je najbolj vesela, najbolj brezskrbna ter polna šaljivih dogodiljajev — namreč iz otroškega življenja.

Kolera.

Kolera se ob Donavi vedno bolj širi. V Zemunu na Hrvaškem je obolel na koleri neki učenec III. razreda realne gimnazije. V Viškovec je obolel na koleri delavec Pavel Kiš. v Borovu je umrla na koleri Kata Prodanovič.

Iz raznih ogrskih mest javljajo najnovejše vesti 26 novih slučajev kolere, med njimi 12 smrtnih slučajev.

V Trstu je dognala preiskava na zidarju, jetniku Josipu Papalepori, ki je dospel minoli četrtek iz Bari v Italiji preko Benetk v Trst, pravo azijsko kolero. Oblasti so odredile tako obširne varnostne odredbe, da je skoro izključeno, da bi se kolera razširila.

V Italiji zbolijo in umrje vsak dan nekaj oseb na koleri. V Neapolju je 6 novih slučajev kolere, 4 smrtni; v okolici je 14 novih slučajev kolere, v Apuliji 2 nova slučaja kolere.

V Petrogradu na Ruskem je obolelo v zadnjih 24 urah 11 oseb na koleri, 4 so umrle.

Na Turškem se koleri tudi ne godi slabo. V Trapezuntu je na novo obolelo na koleri 12 oseb. umrle so 3.

Najnovejše novice.

Iz pošte. Poštarica Marija Strahek v Muti je predstavljena h Gor. Sv. Kungoti.

Morileca cesarice Elizabete so našli včeraj zvečer obešenega v njegovi celici v Genevi v Švici.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je umrl dne 14. t. m. g. Fr. Horvat, tamkajšnji učitelj in posestnik. N. v m. p.!

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju, dne 17. oktobra 1910. — Na sejmu je bilo 3036 komadov rejene živine, 520 pašne živine, 1138 slabe živine; po vrsti 2803 volov, 699 bikov, 816 krav, 376 bivolv, skupaj 4694 komadov živine. Prodajali so se dobro rejeni voli od 100 do 116 K, na pol debeli od 90 do 103 K, slabejši od 80 do 95 K; dobro rejeni biki od 100 do 104 K, na pol debeli in slabejši od 86 do 96 K, izvanredno do 112 K; dobro rejene krave od 90 do 100 K, na pol debele in slabejšje od 84 do 88 K, izvanredno do 100 K; slaba živina od 60 do 78 K, za 100 kg žive teže. — Tendence: Na današnjem sejmu je bilo 990 komadov živine več kakor zadnjič. Kupčija z biki in slabo živino je bila jako živahna, biki so se prodajali kakor prejšnji teden, slabi živini je pa cena padla za 2 K. Krave, slabejši voli in bivoli so se oddajali v početku 2 K ceneje, pozneje pa zopet kakor prejšnji teden. V izven se je prodalo 750 komadov, neprodanih je ostalo 4.

Kmetijska podružnica pri Sv. Juriju v Slov. gor. priredi v nedeljo dne 23. oktobra poučen šhod in sicer po rani maši v gostilniških prostorih g. Fr. Krajca. Predaval bo g. živinodravnik dr. Hugo Hinterlehner, o goveji kužni bolezni na parklji in gobcih. Zvinorejci, pridite v obilnem številu!

Kamnica pri Mariboru. Prihodno nedeljo, 23. t. m. ob 4. uri popoldne se vrši pri g. Kristoviču na Razpoki pri Kamnici poučen gospodarski šhod za viničarje in posestnike.

Listina uredništva.

Konjice: Vsega žal nismo mogli spraviti v to številko. Prida pa prihodnjic. — Sv. Lenart v Slov. gor.: V to številko ni šlo več in smo izročili „Straži“. — St. Jur ob juž. žel., Sv. Pavel pri Preboldu: Prihodnjic! — Sv. Anton v Slov. gor.: Preved lokalno! Mislimo, da ne spada v politični list.

Loterijske številke.

Dne 15. oktobra 1910

Table with 2 columns: Location and Numbers. Gradec: 35 33 6 3 60. Dunaj: 5 2 58 89 47.

Velik novi hram z lepim sadonocnikom se takoj prodaja. Hram obstoji iz dveh velikih sob, ene kuhinje in ene čimnice. Za ceno se izve pri T. Mašu Klasinc, na Gor. Bragi št. 20 pri Ptuj. 774

Iščem dobro idočo pekarijo na deželi ali v majhnem mestu na Spod. Štajerskem do 1. januarja ali 1. novembra. Ponudbe pod naslovom „pekarija“ Maribor, poste restante. 809

2 nadstropna hiša, ob živahni cesti v Mariboru ležeča, še pet let davka prostu, v kateri je sedaj špecerijarska trgovina, nese na mesec 275 K obresti, se zmenja za godnim posestvom ali se pristojevoljno prodaja. 22.000 K lahko ostane na hiši vključenih, 18.000 K je treba izplačati pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Tudi se prodajo tri enonadstropne hiše, pri katerih vsaki je treba izplačati 4000 K. Razven tega se prodaja gospodarsko posestvo z velikimi hlevi in 3 stanovanji s stavbnim prostorom, primerno za kmetijaze. Plačati je treba 6000 K, ostali znesek se lahko vključi na poslopje. Naslov pove upravištvo. 799

Kovači pozor! Proda se kovačija, blizu trga Šoštanj na Spodnjem Štajerskem, z 180 kovaško opravo, na kladivo, zraven lepa zidana hiša s tremi sobami, lepa kuhinja in zidana za malojze, drvarnica in druge kovaške reči, da ima lahko vse pod streho, en hlev za kravo, ker se lahko tudi krava redi, hlevi za svinje, lep sadonocnik in drugega zemljišča, je tudi vse v dobrem stanu. Kovačija nese lep dobiček, ker je blizu trga in ni tam okoli blizo nobenega kovača. Proda se pristojevoljno. Cena je nizka. Kupci naj se oglašijo pri Haukeju v Šoštanju, ker tam polzevo vse bolj natanko. 798

Lesni trgovec, pozor! Po ceni se prodaja v jako prijazni vasi pri okrajni cesti, 5 minut od železniške postaje. 1 uro hoda od mesta Maribor je nova moderna žaga, dobro obiskana. Zraven je trgovina s čreolom in lepa zidana hiša s primernim stanovanjem in lepim vrtom. Ker je vodna moč še večja in primeren prostor za mlin, kovačijo ali kako drugo obrt, katera potrebuje vodno moč. Naslov pove upravištvo lista. 796

Jablana in hruške, deset tisoč komadov različne vrste ima po 60 vin komad na raspolago Vekoslav Štecler, drevesničar v St. Dju v Slov. gor. 808

Priden učence se sprejme pri g. Franc Nerat, čevljarški mojster. Koroška cesta 9, Maribor. 807

Lep hram, kjer je že več let gostilna in trgovina, na lepem prostoru blizu cerkve pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji se prodaja ali da v najem. Cena se izve pri lastniku Alojz Meško št. 3, občina Podgorci. 811

Na prodaj je zemljišče, tri četrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karčevina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškim nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonocnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Sernec, posest. sina, Gradiška, Pesnica. 814

Učence se sprejme takoj ali pozneje v trgovini mešanega blaga J. Kodrič v Framu. 797

Proda se na najlepšem in prometnem prostoru na Bizeljskem ob dveh cestah hiša z gospodarskim poslopjem in zraven okoli 5 oralov zemljišča. V tej hiši je dobro vpeljana gostilna in mesarija, kakor tudi za trgovino z vso upravo urejeni prostori. V gospodarskem posloju se nahajajo kleti, ledenica in hlevi, ter zraven tudi kegljišče. Natančnejša pojasnila daje lastnik Josip Uršič, trgovec v Brežicah. 778

Mast zajamčeno pravo čiste svinjsko, radi prevelike zaloge prodajam pod ceno in sicer po 180 K q ter moje posede od kolodvora Gjurjevac. Prosim, da se pošlje denar naprej. Lujo Kressinger, mesar, Gjurjevac, Hrvtaka. 828

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanja znamko za 10 vinarjev.

10 K na dan! Lahko zaslužek za vsakogar v mestu in na deželi, tudi v celo malih krajih. Pošljite svoj naslov samo na poštni karti tvrdki Jakob König, Dunaj VII/8, poštni urad 63. 786

Pridnega učence za kovaško obrt sprejme Franc Viher, kovaški mojster v Framu. 826

Jurij Ferlež pri Sv. Trojici v Rogaski Slatini namnaja, da ima na prodaj 4000 lepih jabolčnih sadnikov raznih vrst kakor kanada, bešler, bonska jabolka, zimski mašanker, ananas, astrahan itd., vse domače in najnovejše vrste po 60 vin. komad. Bolj možni ko od državne drevesnice ste dve, ena na Pristavi in ena doma. 829

Hiša v trgu Ljutomer se takoj prodaja; je zidana, vse v dobrem stanju, ima 4 sobe, 2 kuhinji, ščedilniki, pri hramu prostora 1/4 orala zemlje s sadnim drevjem in vrtom za zelenjave, vodnjak na pumpo, hiša je za kakega roko-delca ali penzionista primerna. Cena je 7800 kron. Več se izve pri Antonu Vrablu, trgovcu, pošta Križovci pri Ljutomeru. 776

Vinograd z hromom v ormoškem okraju, v izmeri poldrugi oral samih goric in en oral ostale zemlje skupaj 2 1/2 orala se pod ugodnimi pogoji prodaja. Letos, vkljub slabemu vremenu, izborna trgovec. Proda radi spremembe bivališča. Kje, pove upravištvo tega lista. 820

Pozor kupci! Na prodaj je posestvo v lepem trgu blizu cerkve in sodnije, obstoječe iz zidane, z opeko krite hiše, 4 sobe, kuhinja, mlin in gostilniška in mala mesarska obrt, vrt, pripravljen za novo stavbo žage, ev. drugega poslojja, lepo svinjsko ograjo s sadnim drevjem, 2 njivi, travnika, gozda itd. Cena 18.000 K. Potrebno je 10.000 K, drugo ostane lahko vključen. Ponudbe na Jožefa Bah, posestnika in gostilničarja v Kozjem na Sp. Štajerskem. 828

Organist in cerkovnik se sprejme takoj ali vsaj do 1. novembra pri Sv. Juriju ob Pesnici nad Mariborom. Ker pride k norim orglam, se želi glasbenošolska izobrazba. Osebnost ali pisemne ponudbe na cerkv. predstojništvo. 825

Gospa ravnateljica je naročila vzorce tkanin in ilustriran cenik perila od tvrdke: Oswald Lilek, tovarna za tkanine in perilo, Bad Belohrad, in se je prepričala: perilo te tvrdke, ženske, posteljno, ali moško perilo, je najlepše! 794

Pišite tudi po cenik in vzorce. Nikjer ne kupite tako po ceni: Ženske hladce z okraski, komad K 1-50. Ženski korseti z okraski komad K 2-20. Žensko spodnje krilo, belo komad 4 K. 30 m lepih ostankov 12 K.

6 belih rjuh zelo debele in po 2 metra 14 kron po 2 1/4 m po 16 K, iz domačega lanenega platna po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K raspošilja franco narodna veletrgovska hiša R. Stermecki v Celju.

Kuharica za žandarje ni pod 40 let stara, pridna in zanesljiva se takoj v sinbo vzame. Plača po dogovoru. Vprašati je pri c. kr žandarmerijski postaji v Oplotnici pri Konjicah. 840

Trgovski učence z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini A. Pinter v Slov. Bistrici, tukaj ima tudi prilikost trgovsko šolo obiskati. 817

Posestvo

zelo dobičkanosno, v dobrem stanju, z okoli 12 oralov sečnega gozda, ravna lega, na Srednjem Štajerskem se po ceni prodaja. Vpraša se pri g. Kodriču, Gradec, Schisstattgasse 29. 831

Dobro ideča usnjarija z vso opravo se radi boleznih proda. Natančnejša pojasnila daje lastnik Karl Hofbauer v Mosirju. Sav. dolina. 848

Spretni zidarji

za stavbo zdravilnice v Rogaski Slatini se takoj sprejmejo (lepo delo po zimi). Vprašati je treba pri stavbi ali v pisarni mestnega stavbenega mojstra Ubald Nassimbeni v Mariboru. 846

Švicarska vila, novo zidana, na meji Maribora, s tremi sobami, dve kuhinji, klet, kuhinja za pranje, ščedilna soba, tri drvarnice, 2 sv. njška hleva, lep zelenjak, vrt in studenec, se takoj prodaja za 18.000 K; 8000 K ostane lahko vključenih. Naslov v upravištvo. 847

Lepo posestvo 15 minut od postaje Pesnica, zidana hiša z gospodarskim poslopjem, 9 oralov travnikov, 3 orala sadonocnika, 4 orala njiv in 2 orala gozda se prodaja pod lahkiimi plačilnimi pogoji. Naslov: Franc celinšek, Wildenrainerjeva ulica 14, Maribor. 839

Sprejme se učence, priden deček iz krščanske hiše. Ponudbe na: Ivan Kovarič, trgovina s steklom in porcelanom v Radgoni (Štajersko). 844

Sprejme se takoj iz poštene hiše fant, kateri ima veselje do trgovine. Josip Druškovič, Slovenj-gradec. 835

Lepo posestvo tik železniške postaje Pesnica pri Mariboru, obtoječe iz 11 oralov zemlje in sicer travnika, sadonocnika, njiv in gozda ter lepe zidane z opeko krite hiše in viničarje se ceni primerno in jako ugodno takoj preda. Istotam se prodaja tudi manjše posestvo, ki meri 5 oralov in sicer obstoji iz travnika, sadonocnika, njive in lesene hiše. Obe posestvi imate krasne lege za vinograde. Natančnejše pri g. Zinsner Sv. Jakob v Slov. gor. 845

Išče se za takoj žsagar za vodno žago z enim listom proti akordni plači. Ponudbe sprejema Paul Potiorek, Zsagarje ob Savi. 841

Nobena konkurenca

če je še tako nevoščljiva in sovražna, je v stanu, našo izkušeno

Z-krmno

za svinje, ki je dvakrat tako redilna kot krvna krma in 3 krat tako redilna kakor kornuza, prekositi. Dokaz: Največji svinjerejec spodnje-avstrijski, gosp. Hofbauer v Elendsu, je to leto sam že 800 vred Z-kreme skrmil.

St. 1 za rejo pospeši rast prašičkov. St. 2 za pitanje. Svinje postanejo do 2 kg vsak dan težje; fino meso. Po 50 kil za 11 K 50 vin. z vrečo vred od tovarne. Ne pozabite tudi naročiti, da se vam pošljejo ceniki o

Hypno za konje, ki je ceneje, a redilneje kot oves, o

Molko za krave, ki donesek mleka zelo poviša in mleko zboljša in o

Z-krmni za perutnino (100 % več jajec) zastoj.

Glav. zastop „Združenih tovarn za močna krmila a. d.“ Bratje Taussky, Dunaj II. Praterstrasse 15/5

Fr. Korošec,

trgovina z železom in špecerijo v Gor. Radgoni

Priporoča na novo vpeljano svojo veliko zalogo vzkovrstnega železja, kakor tudi okove za poslopja, orožja, kotle, peči, ščedilnike, kuhinjsko posodo, premog, kovaško oglje, koks, teer, karbolineum, firnis, salonski petrolej na debelo in drobno, vsake vrste barv suhe in oljnate. Posebno pa priporoča za sedanjí čas, veliko izbiro železne pozlačene križe vsake kakovosti in velikosti z zlatimi napisi vred in s kamenitimi podstavkami po niski ceni.

Advertisement for Serravallo's iron wine. Includes image of a bottle and text: Serravallovo železnato kina-vino. Higien. razstavljeno Dunaj 1906: Državna odlikava in častni diplom k zlati kolajni. Krepilno sredstvo za slabotne, mslotkrvne in rekonvalescente. Povzročna voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izborjen okus. Nad 7000 zdravniških spričeval. I. Serravallo, c. kr. dvorjni dobavitelj Trieste-Barcola. Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2-60 in po 1 l & K 4-80.

Edina slovenska kislá voda, Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katare v grlu, pljuči, želodcu in črevesih, za želodčni krv, zaprtje, boleznj in ledviceh in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilo, temveč je tudi osvežujoča

namizna kislá voda.

Odklikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomestu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbníštvo Tolstovrške slatine, pošta Guštanj, Koroško, kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kisló vodo.

Svetovno mojstrstvo v industriji ur končno osvojeno.

Vedel prevzetja edine prodaje sem v stanu za samo K 4-90 ponuditi elegantno posebno ploščnato amerik. 14. kar. duble zlato švic žepno uro. Ista ima 86 ur idočo anker koleseje s premirano znamko „Speciosa“ in je električnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamatvo za točen tek 4 leta. 1 komad K 4-90 2 komada K 9-50 Vsaki uri se pridene zastoj fino pozlačena verižica. Brez risika, ker je dovoljena zamenjava ozir. se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Stradom 18

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.